

СВЕВИЋЕ

ЛИСТ ЕПАРХИЈЕ БУДИМЉАНСКО-НИКШИЋКЕ ЗА ВЈЕРОНАУКУ, ХРИШЋАНСКУ КУЛТУРУ И ЖИВОТ ЦРКВЕ
БРОЈ 7. АПРИЛ 2003. ГОДИНА ЦИЈЕНА 2-ЕВРА

ЦРНА ГОРА, ДАНАС (!):

ЈЕЗИК И ПАМЋЕЊЕ ТЕМАТСКИ БРОЈ

СВЕВИЋЕ

А В В Г Д Ђ Е Ж З И Ј К Л Љ М

Оснивач и издавач Епархија Будимљанско - никшићка, манастир Бурђеви Ступови, Беране
www.e-budimljansko-niksicka.cg.yu
 E-mail: ep.budimljanska@cg.yu

Редакција

Др Јово Медојевић, мр Будимир Алексић, јереј доц, др Борис Б. Брајовић, игуманија Ефимија Никчевић, Зоран Локтионов, протојереј Драган Ристић, Радмила Мишев, Весна Тодоровић, Божидар Зоњић, Влајко Ђулафић, Драгиша Маџаљ

Дописници из иностранства Ранко Радовић (Торонто), Милан Ристановић (Париз)

Главни и одговорни уредник
 Драгиша Маџаљ

Компјутерски слог
 Иван Ракочевић

Техничка припрема интернета
 Небојша Вуковић
 Боро Богавац

Адресе за слање рукописа и претплатничких адреса:

84000 Бијело Поље, "Пегаз", ул. Недељка Мердовића 38, тел/факс: 084/484-356;
 84205 Мојковац, Насеље Амбарине 66, Тел/факс: 084/473-508

(с назнакама: за "Свевиће")

Рукописи и фотографије се не враћају

Цијена: 2 ЕВРА

Годишња претплата: 15 ЕВРА

Средства уплаћивати на име: Епархија Будимљанско-никшићка, жиро рачуни број: 55600-672-4-154 (девизне уплате) ЗОП Беране и 40811-623-7-112, са позивом на број 4403-1547 (за динарске уплате), Монтенегро банка, филијала Београд, с обавезним назнакама: за "Свевиће"

E-mail: pegaz@cg.yu

Тираж 1000 примјерака

Штампа: Пегаз - Бијело Поље

Лист је регистрован у Републичком секретаријату за информације, бр.04/01-257 од 21. марта 2002. године

Нека вас снага
 Васкрслога
 Христа снажи,

Његова свјетлост обасјава,
 побједа над смрћу храбри и
 наду у спас од злога подупире,
 а труд плодове доноси.

**ХРИСТОС
 ВАСКРСЕ!**

Овај број "СВЕВИЋА" припремили су:

Драгиша Маџаљ
 Милушин Мишовић
 Весна Тодоровић
 Будимир Алексић
 Влајко Ђулафић

*Поздрав вама који ћете
 овај број "Свевића" читати
 послуже ето година!*

Н Њ О П Р С Т Ћ У Ф Х Ц Ч Ш

Кориче: насловна сѝрана - Дејал иконе Исуса Христа Сведржишеља, Манастир Хиландар
 тѝрећа сѝрана - Дејал из Мирослављевој јеванђеља (титијал), 1180. године

Др Драго Ћупић, лингвиста

“ЦРНОГОРСКИ ЈЕЗИК”, ВРАЖЈА РАБОТА

Вјековима је у Црној Гори језик називан српским, о томе има довољно свједочанстава и у историји и у литератури, а понајвише у народу. То је књижевни језик заснован на штокавском наречју српскога народа и у међународним класификацијама познат је као српски језик (у једно вријеме као српскохрватски). Предлози Матице Црногорске, црногорског ПЕН центра и др. да се назив језика у Црној Гори “усагласи” са именом нације не води ничему до разбијању јединства тога језика, а оно је неспорно. У Црној Гори и на нивоу књижевног језика и на нивоу дијалеката, не постоји ни једна језичка појава које нема у другим изразима српскога језика - књижевном и дијалекатском. Нијесу само црногорске специфичности употреба у народним говорима гласова с, з, З, (дз), већ су то особине, за прва два гласа свих ијекавских говора и израза у српском језику, а трећег - спорадична појава - и у екавском и у ијекавском изразу, наравно - на нивоу дијалекта.

Чему мијењати име језику када за то не постоји никакво оправдање осим жеље ускогру-

дих да се издвоје из веће цјелине. Да је то исправан пут у развоју језика то би учинили Американци или Аустралијанци са својим енглеским језиком, или Аустријанци са својим њемачким или Аргентинци, Мексиканци и др. са својим шпанским, или Бразилци са својим португалским, или Канађани са својим енглеским и француским, или Швајцарци са својим њемачким, француским или итали-

јанским. Тим нацијама и земљама не пада на памет да дају национална или државна имена већ устаљеним именима језика и тиме они ништа мање не припадају својим нацијама и државама. Само мали воле да се “вељају”, да имају све своје. У “темељима” тзв. црногорског језика је само жеља да се буде што даље од Срба и од српског језика и имена, и

то је ђавоља работа, која се кад тад мора осветити управо народу који има такве “револуционаре” и раздвајаче. (чујем да и неки амерички и аустралијански Црногорци траже да се у Црној Гори “уведе” “црногорски језик”. Зашто они нешто слично не траже за своје државе - Америку и Аустралију, да се тамо уведу амерички и аустралијански језици, или “црногорски”. То им не пада на памет, јер знају да би такве њихове идеје биле изигране и изложене спрдњи)

На којој језичкој основи би “реформатори” градили “црногорски” језик, да ли на основи пивско-дробњачког и сл. или на основи бјелопавлићко-васојевићког, или плавско-гусињског, или катунског, ријечког, љешанског, црмничког, рисанског, зетско-подгоричког, пиперског или кучког, или пак на основи неких других говора! Које би падеже (2, 4, 7) или глаголске облике, или акценте узели за књижевну норму! Вјероватно - нешто “између” по средини. А то “по средини” српски језик у Црној Гори већ има, и не треба му додавати нешто “специфично”, нешто што не припада заједничкој вриједности штокавског наречја.